

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระฐานิ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคเสรีไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า พรรคเสรีไทยได้รับจดแจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ต่อมาวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งว่า พรรคเสรีไทยในคราวประชุมใหญ่วิสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีมติเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับพรรคเสรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐๘ เป็น “... หรือที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรค” และที่ประชุมได้มีมติเอกฉันท์ให้ยุบพรรคเสรีไทยอีกด้วย จึงมีเหตุที่จะยุบพรรคเสรีไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเสรีไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสมเดช บัวนกระโทก หัวหน้าพรรคเสรีไทย ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า ที่ประชุมใหญ่วิสามัญประจำปีพรรคเสรีไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย เนื่องจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบันคงไม่สามารถพัฒนาหรือยกระดับพรรคให้มีศักยภาพ เช่นพรรคการเมืองใหญ่ๆ ได้ รวมทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายในพรรค ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่ายังไม่เพียงพอ หัวหน้าพรรคต้องนำเงินส่วนตัวมาสำรองเป็นค่าใช้จ่ายมาโดยตลอด จึงต้องการยุติบทบาททางการเมืองซึ่งทำให้สมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคมีความเห็นว่าเมื่อหัวหน้าพรรคได้ขอยุติบทบาททางการเมือง พรรคเสรีไทยก็คงไม่สามารถจะดำเนินการต่อไปได้ ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย และมอบทรัพย์สินให้กับมูลนิธิการกุศลแห่งสกุลสุวรรณฉวี

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ
มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)
ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน
เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน
ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบ
พรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

เห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไท (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว และ
คำชี้แจงของนายสมเดช บ้วนกระโทก หัวหน้าพรรคเสรีไท ไม่มีข้อโต้แย้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง
ทั้งยังให้การสอดคล้องกับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคเสรีไทได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม
๒๕๕๕ ให้ยุบพรรค จึงฟังได้ว่ามีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพรรคเสรีไทตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง
ที่จะสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังกล่าวจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคเสรีไท

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ